

Boci@n

Ochrona bociana białego

Część 1: Cechy gatunku

www.bociany.pl

Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Konarzewie
Joanna Liszkowska

Konarzewo, 2019

Boci@n

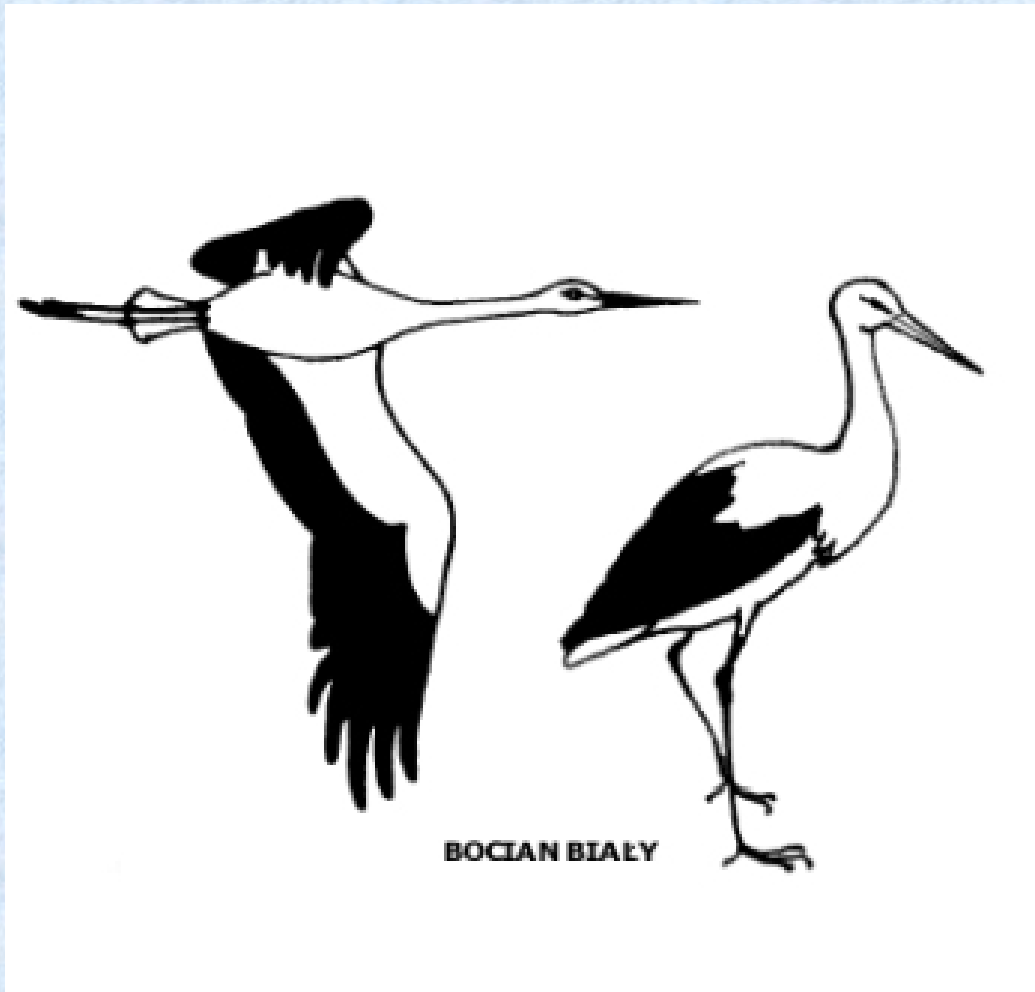

**Ogólnopolska Baza Gniazd
Bociana Białego**

**Ogólnopolska Baza Aktywności
na rzecz Bociana Białego**

Ciconia ciconia

S. i A. HOMAN, PWG OTOP

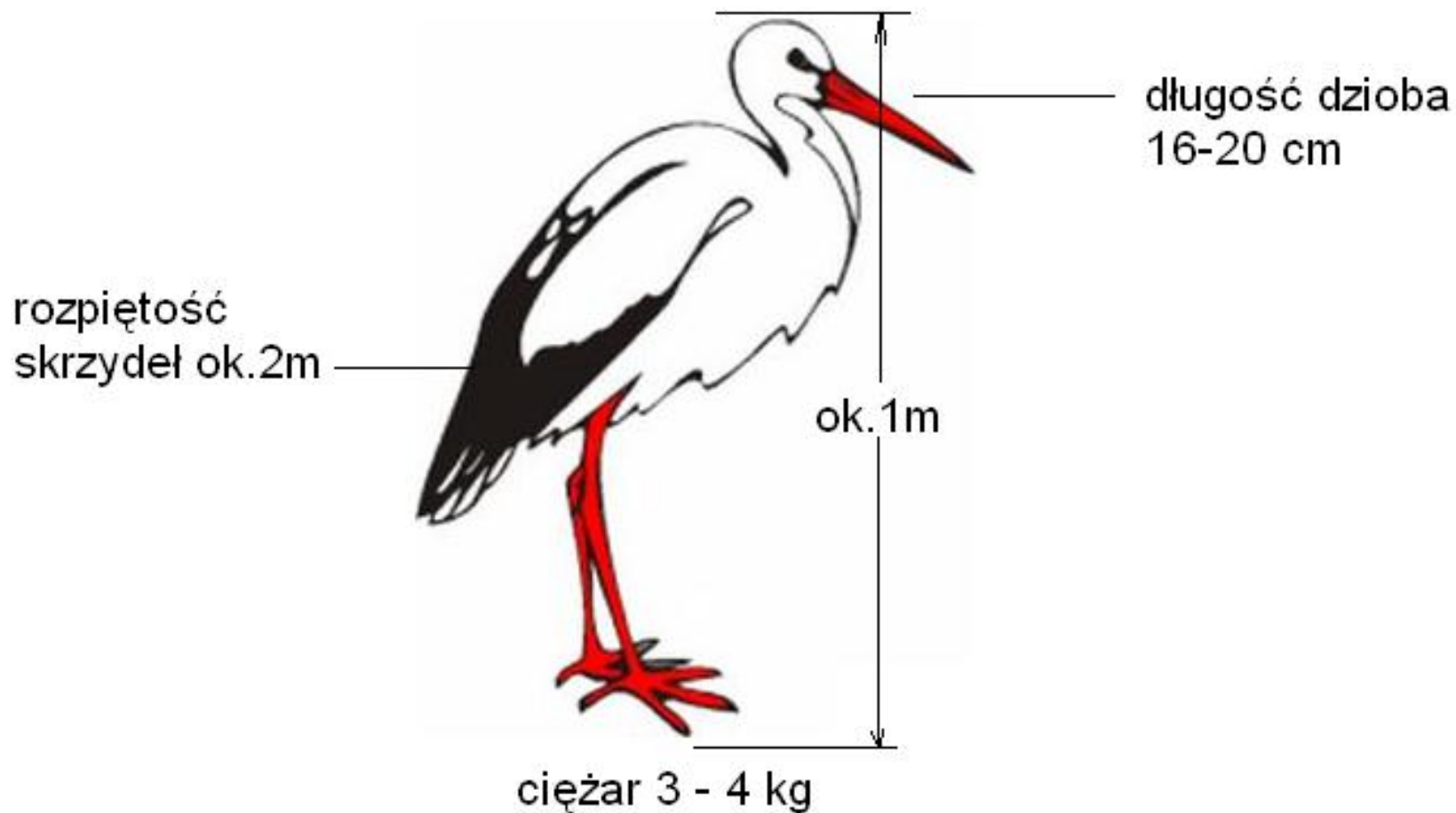
Ciconia nigra

Żyje w lasach, gniazda buduje na drzewach,
rzadki, chroniony

Dorosły ptak

Młode

fot. P. Dolata

Lotki I i II rzędu

Wydawane odgłosy

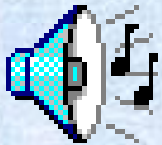
Klekocze uderzając dolną
częścią dzioba o górną:

kle kle kle kle

kle kle kle kle

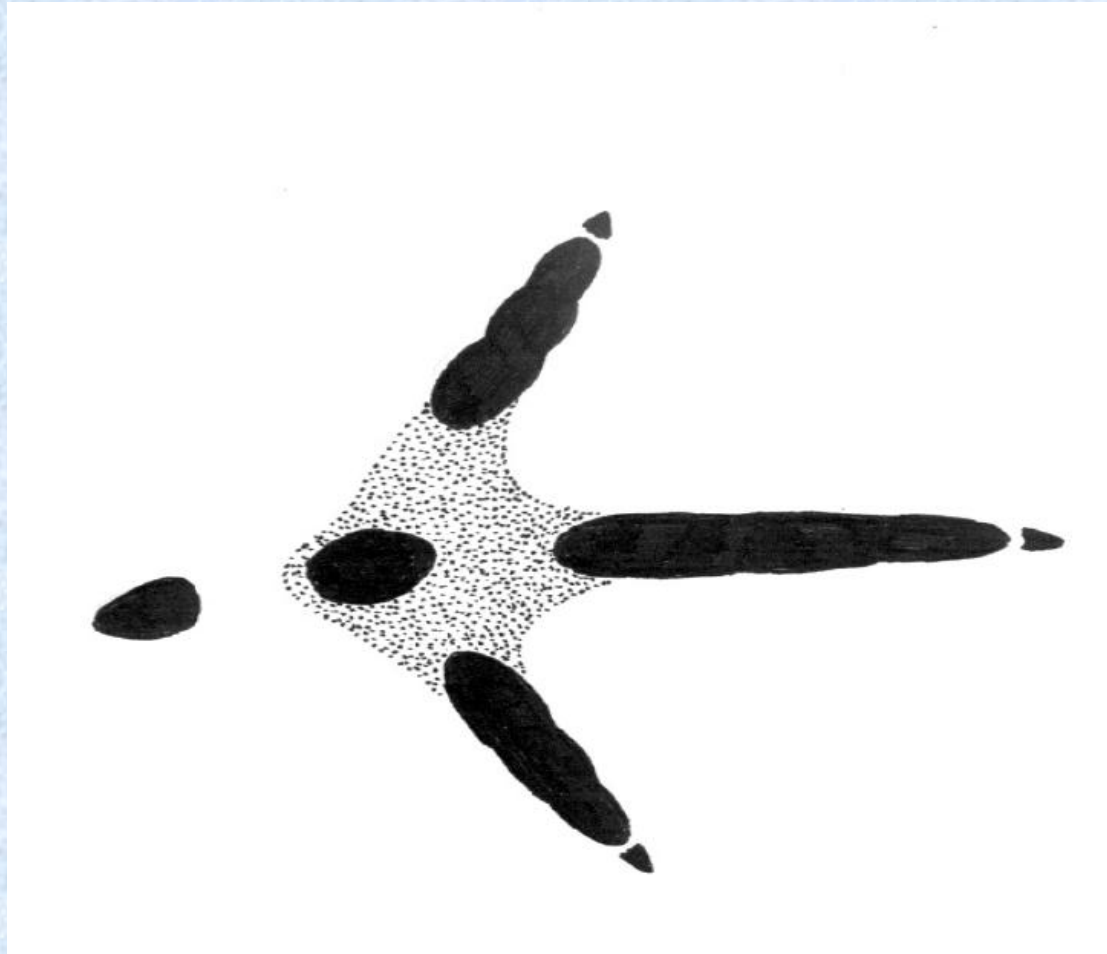
BOCIAN
BIAŁY

kliknij żeby posłuchać

- Młode piszczą jak małe kotki

Trop bociana

Gniazdo bociana białego

Na kominie, budynku gosp., drzewach, słupach (60%)...

...z platformą lub bez

10-20m nad ziemią

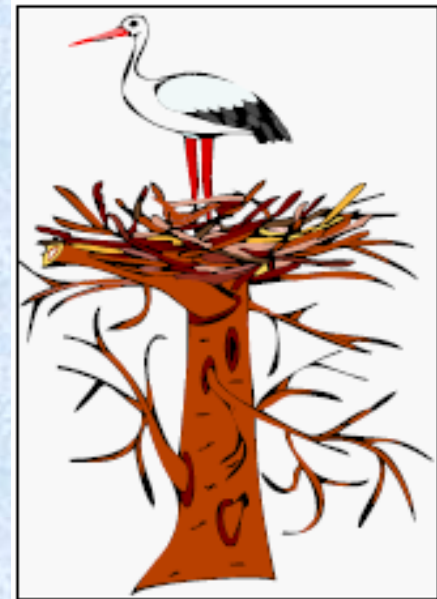
Materiał do budowy

- patyki
- gałęzie
- do wyściółki wnętrza pęki traw, rozłogi perzu, słoma,
- współcześnie coraz częściej, także różnego rodzaju śmieci: worki foliowe, szmaty, papiery, plastikowe sznurki.

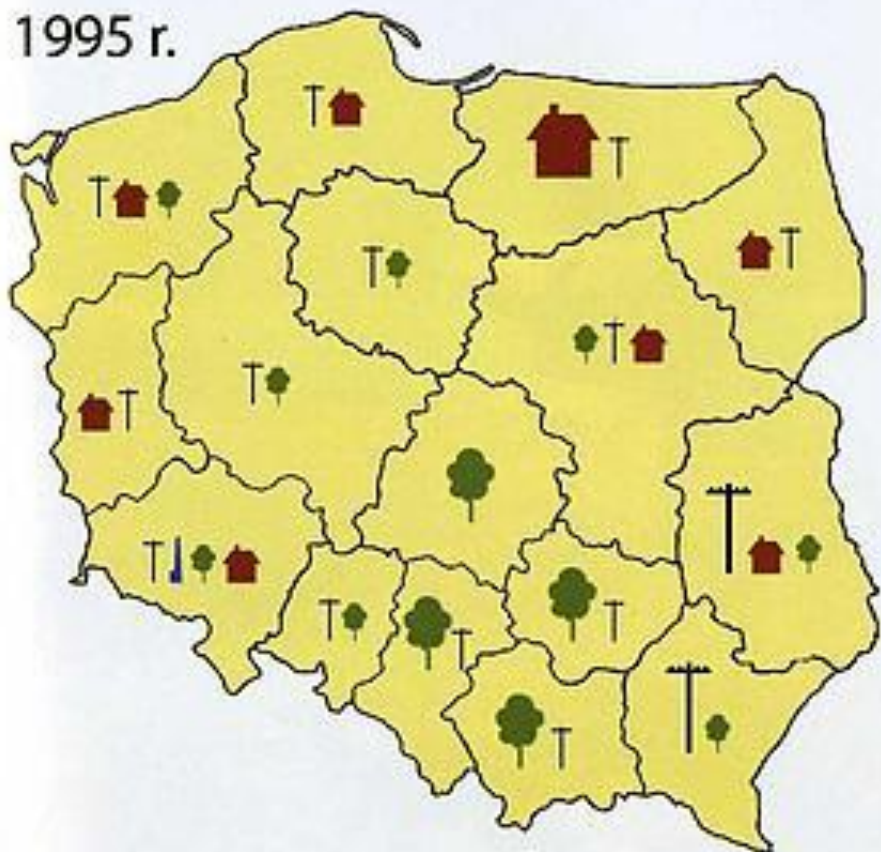
Waga 500 kg- 2t

Średnica 90 – 200cm

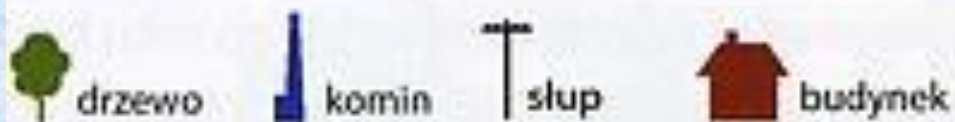
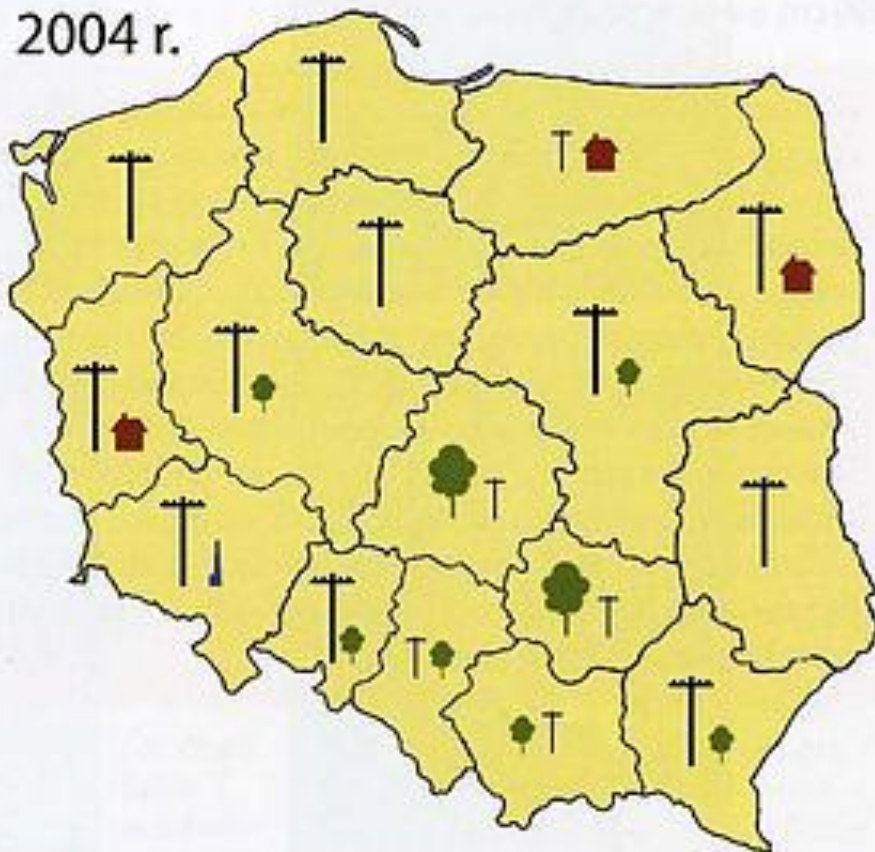
Wys. do 2m

1995 r.

2004 r.

Rekordy długości życia bocianów

- bocian biały Szwajcaria, ptak nosił obrączkę **39** lat
- bocian czarny Polska **18** lat i 7 m-cy

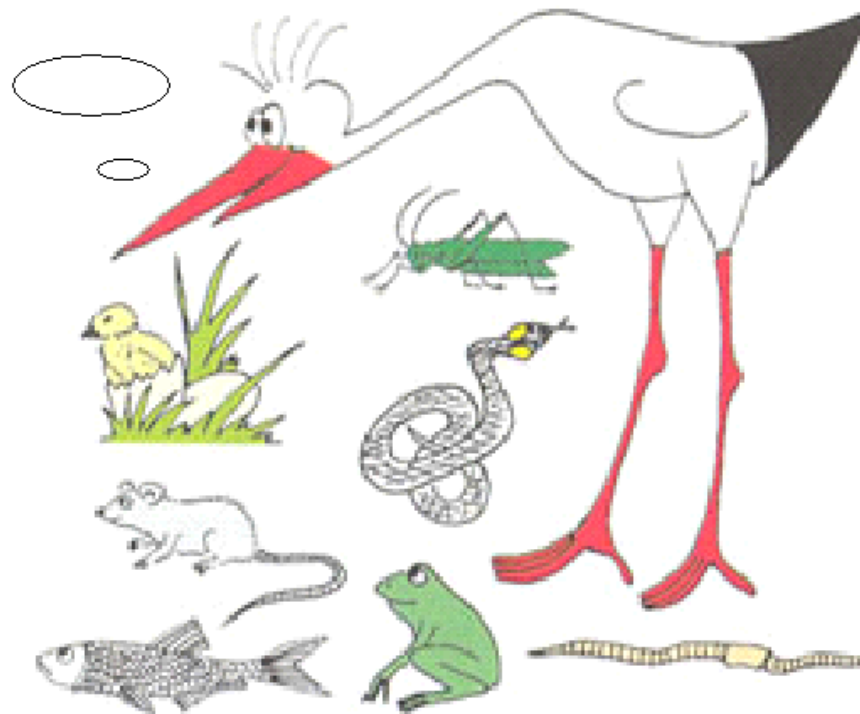
CIEKAWOSTKA

średnia masa bocianiego
jaja wynosi 110g

Pokarm

hmm....
co by tu dzisiaj przekąsić?

Pokarm

- Bezkręgowce (dżdżownice, pijawki, ślimaki, małże, skorupiaki, chrząszcze, pasikoniki, świerszcze, larwy owadów);
- Ryby;
- Płazy (żaby, traszki);
- Gady (węże, jaszczurki);
- Pisklęta ptaków gnieźdzących się na ziemi;
- Drobne ssaki (norniki, myszy, krety, ryjówki).

Gatunek wędrowny

- bardzo duża część ginie w 1 r. ż., są mało doświadczone, narażone na liczne niebezpieczeństwa.
- miesiąc lub dwa po opuszczeniu gniazda podejmują wędrówkę na zimowiska, mając do pokonania kilka tysięcy kilometrów!

www.bociany.pl

Boci@n

Ochrona bociana białego

Część 2: Ochrona gatunku

www.bociany.pl

Szkoła Podstawowa
im. H.Sienkiewicza w Konarzewie

Konarzewo, 2009

Dlaczego musimy je chronić?

W Polsce jego liczebność ostatnio wzrosła ale w skali Europy jest narażony na wyginięcie (na zachód od Łaby)

„V- VULNERABLE”- narażony na wyginięcie

Obrączkowanie ptaków

Ratowanie piskląt

Fot. Maciej Brzozowski

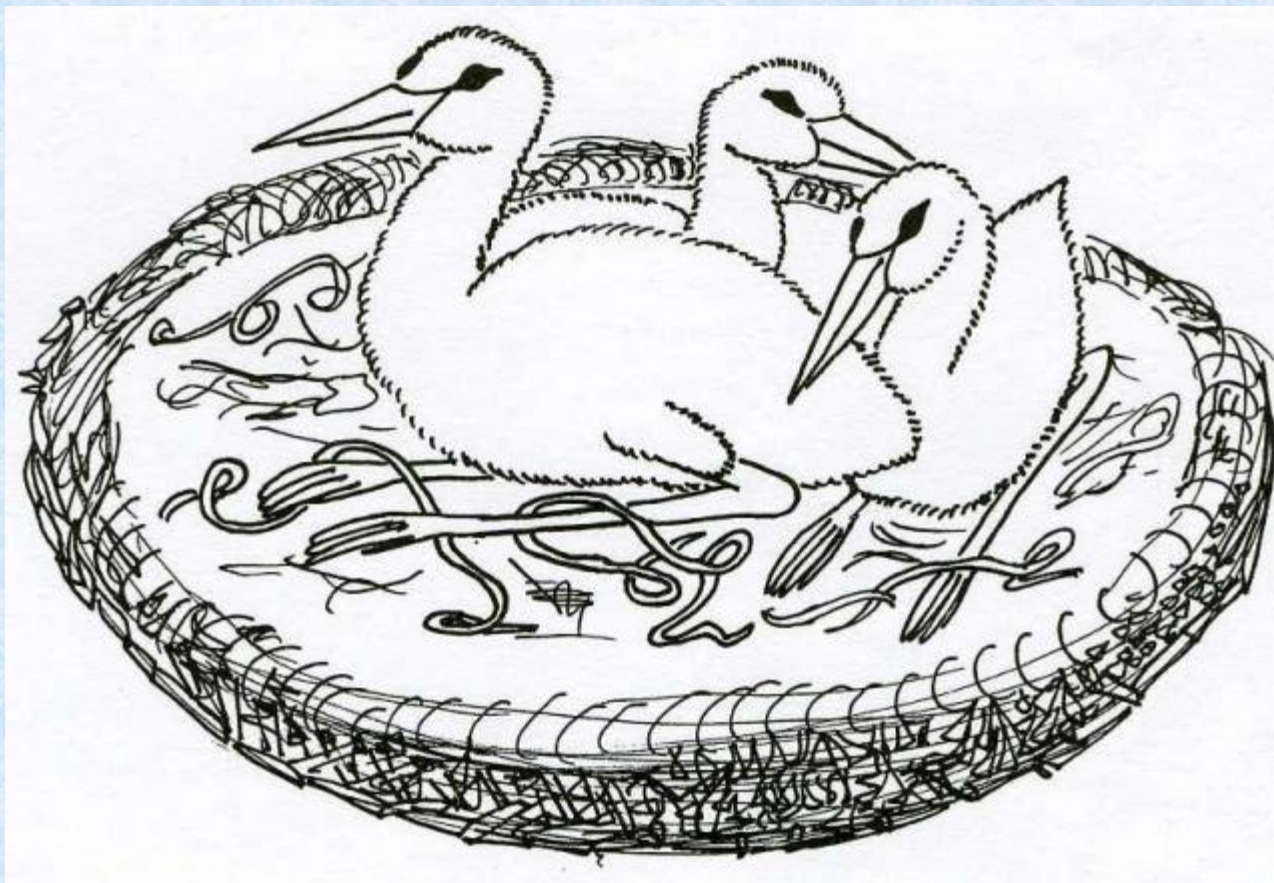
Zagrożenia

- Opryski roślin
- Wypalanie traw
- Osuszanie mokradeł
- Niszczzenie oczek wodnych
- Dzikie wysypiska śmieci (sznurki itp.)
- Słupy energetyczne – porażenie prądem
- Maszyny rolnicze
- Wyczerpujący lot do Afryki

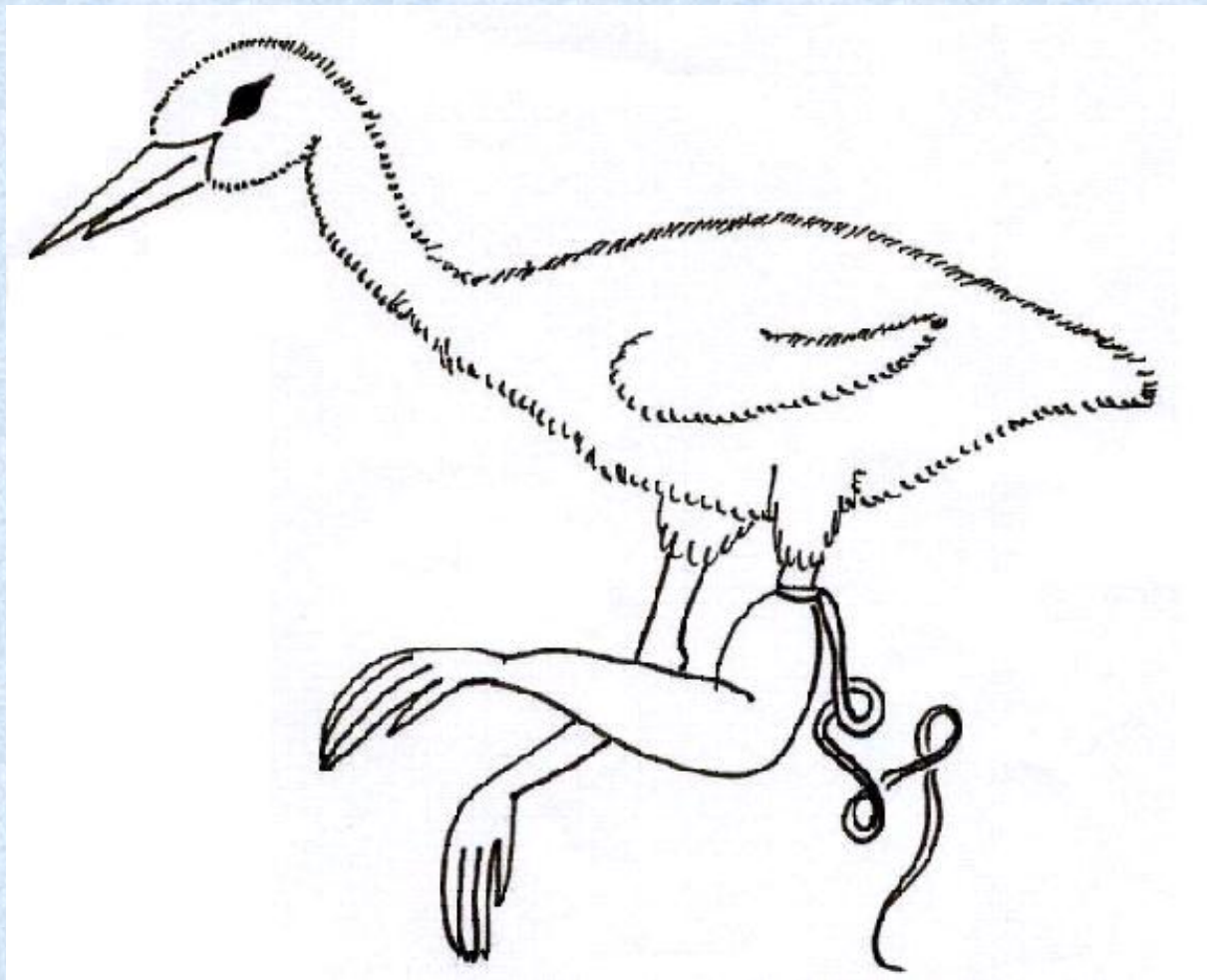
**Dorośle ptaki przynoszą do gniazd
plastikowe sznurki jako wyściółkę**

Młode wiercąc się w gnieździe zaplątują nogi w sznurki

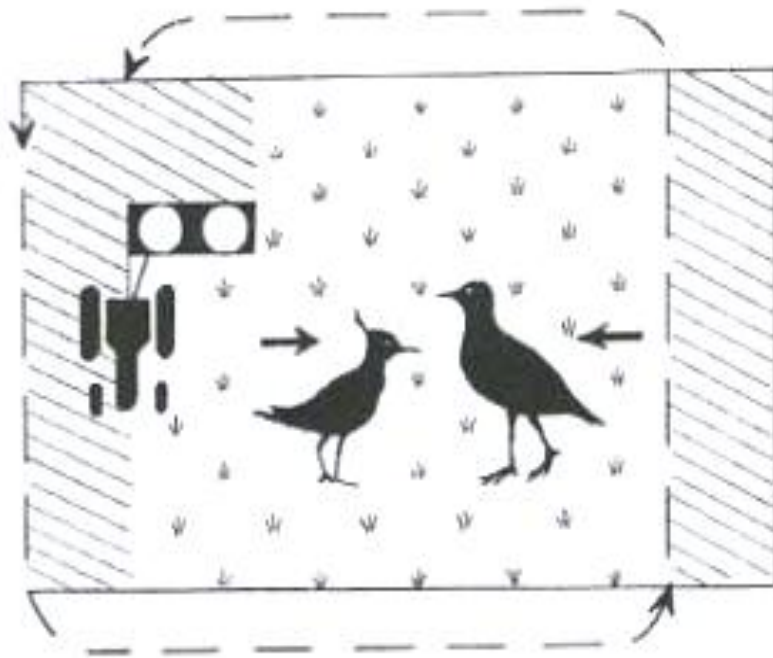
Sznurek zaciśnięty wokół nogi pisklęcia powoduje obrzęki i dotkliwe rany

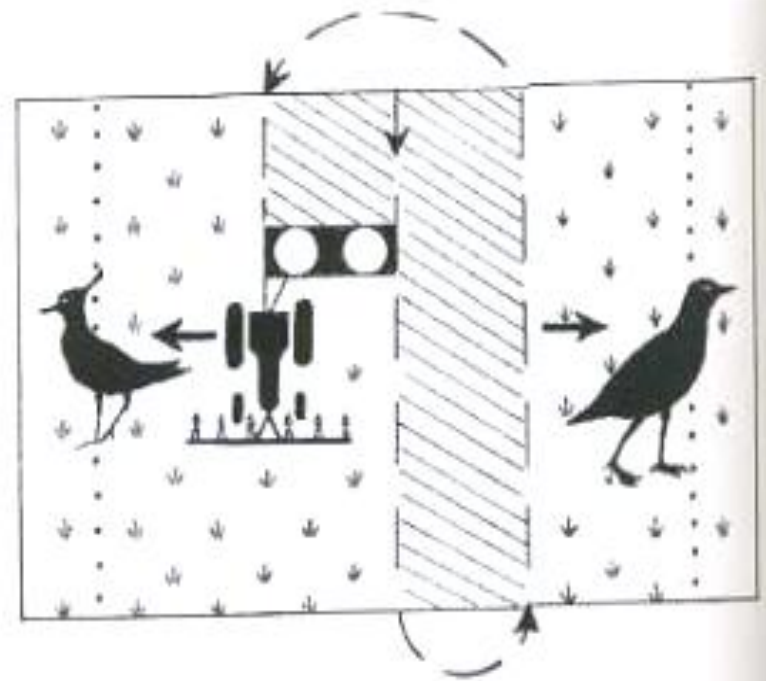

Schematy koszenia łąk

NIE!

TAK!

Gatunek tarczowy

Żerowiska – miejsca zasobne w pokarm przez cały sezon, nawet w ciągu szczególnie suchego roku.

Gatunek parasolowy

Bocian biały

Gatunek ten jest coraz rzadszy w Europie, w niektórych krajach już nie występuje. W Polsce, szczególnie w części wschodniej i północnej, gniazduje wiele bocianów. Aby ptaki te przetrwały w Europie, Polska musi chronić ich siedliska.

W Polsce jest jeszcze sporo siedlisk odpowiadających bocianom

Żerowiska

Tereny podmokłe:

- wilgotne łąki,
- pastwiska,
- płytkie zbiorniki wodne,
- stawy i rzeki
- okresowo pola uprawne (podczas trwania prac polowych-orka, żniwa)
- na Półwyspie Iberyjskim i Bałkańskim i w krajach Azji Mniejszej -tereny stepowe, pola ryżowe itp.

Młode

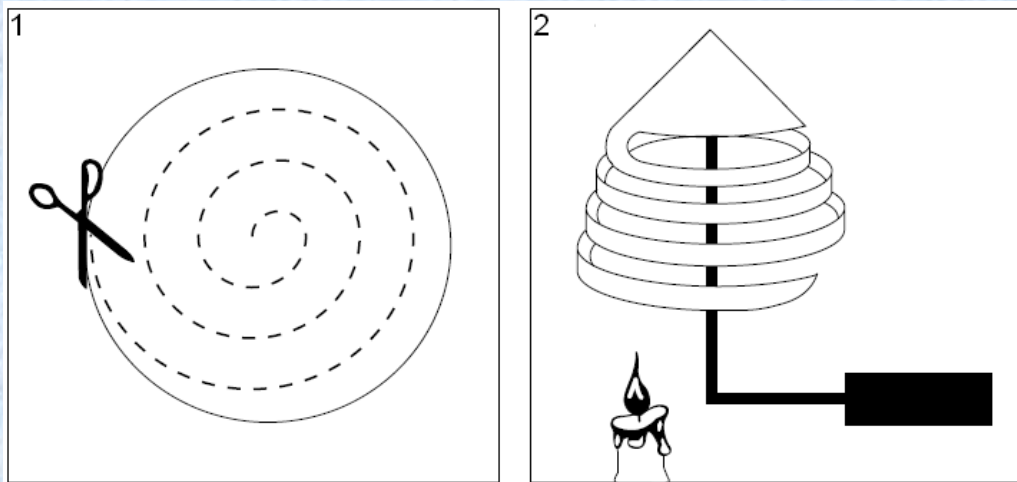
- Składają od 1 do 5 jajek ale są w stanie odchowić tylko 4 młode
- Moment krytyczny-
gdy młode uczą się
latać

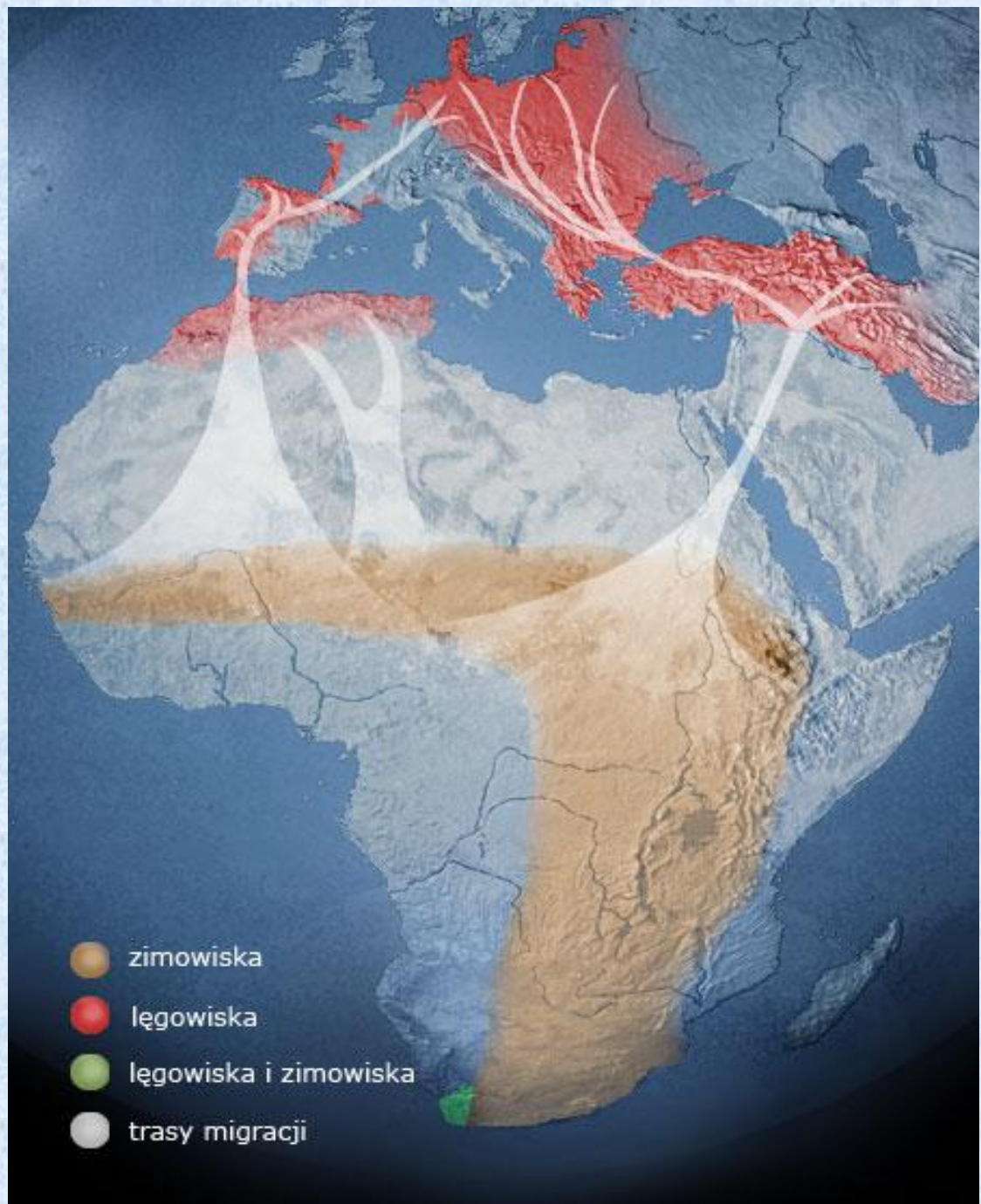
Techniki lotu

Wykorzystanie
prądów konwekcyjnych
podczas szybowania

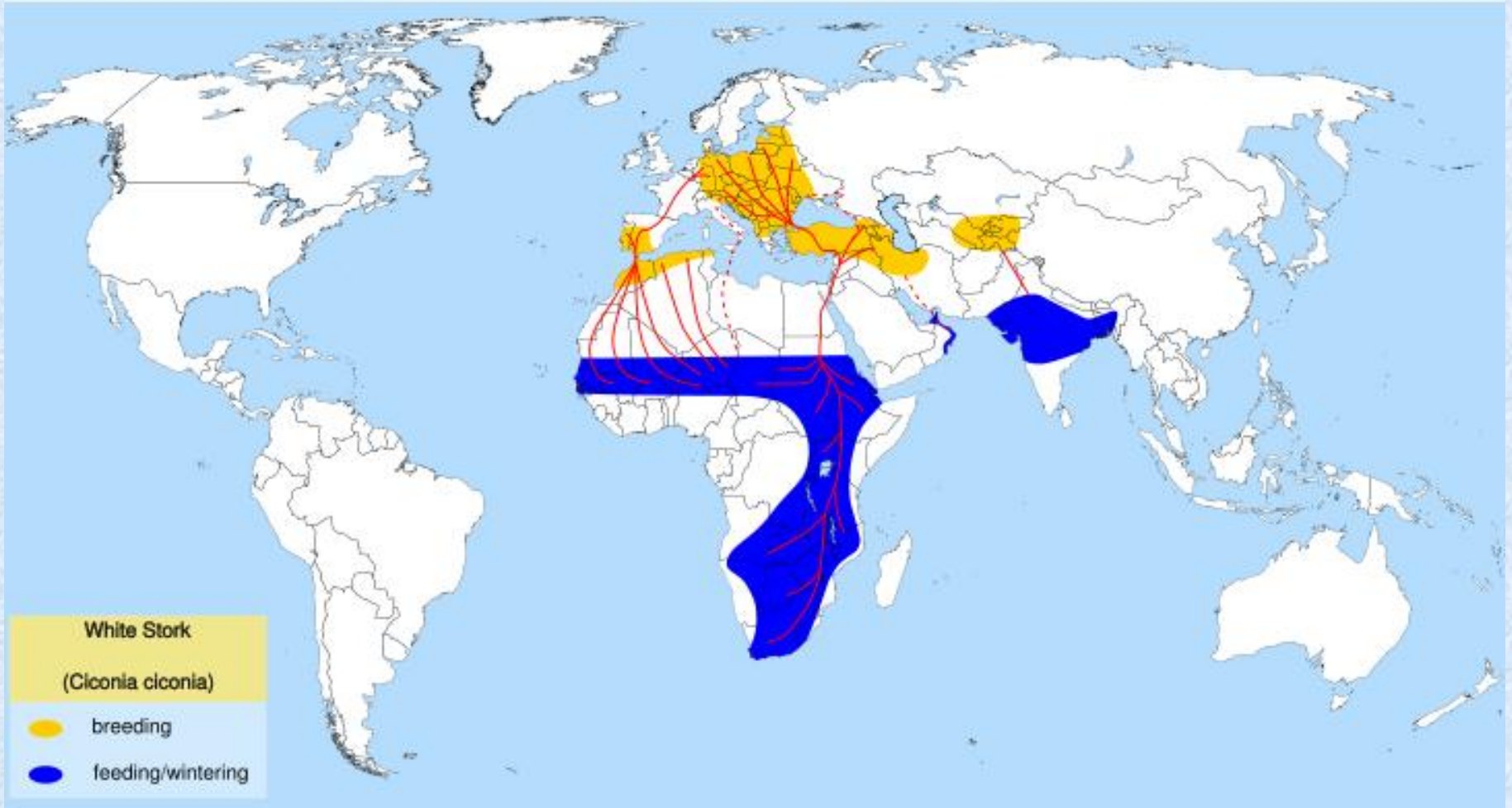
Doświadczenie:

Lot do Afryki

Zasięg występowania

Bociany w Konarzewie

- Obecnie nie ma gniazd
- Kiedyś naturalne gniazda odnotowano:
 - na plebanii
 - na ul. Szkolnej na słupie

Żerowiska na okolicznych łąkach głównie po sianokosach.

Kto jeszcze chroni....?

Bociiek

Biuletyn Lubuskiego Klubu Przyrodników

Okiem kamery

<http://www.vattenfall.pl>

<http://www.bocianyonline.pl>

<http://www.bociany.ec.pl/>

Literatura

- Mirowski I., Czy bocian jest zagrożony?, Nowicki M. (red.), 2002: Miliard na środowisko – 10 lat EkoFunduszu, Warszawa, str.140-143
- Tryjanowski P., Bocian „słupnik”, Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”, biuletyn, 1/1998 (8), str.10-11
- Klimuszko B., Wilczyńska – Wołoszyn M., 2001: Przyroda- podręcznik, szkoła podstawowa, Wyd. Żak, Warszawa, str. 223
- Śliwa P., Rozwiązujemy bocianie problemy, Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”, biuletyn, 1/2001 (14), str.7
- Pawlaczyk P. i inni, 2001: Poradnik ochrony mokradeł, Wyd. Lubuskiego Klubu Przyrodników, Świebodzin
- Szulc-Guziak D., 2009: Boci@n, materiały edukacyjne, Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „proNatura”, Wrocław-Trzcinica Wołowska
- www.bociany.pl, www.otop.org.pl

Boci@n

Dziękujemy

www.bociany.pl

